

Guía Docente				
Datos Identificativos				2024/25
Asignatura (*)	Trastornos da lectura. a escritura e o cálculo		Código	652G04023
Titulación				
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Vieiro Iglesias, Maria del Pilar	Correo electrónico	pilar.vieiro@udc.es	
Profesorado	Botana Lois, Iria	Correo electrónico	iria.botana@udc.es	
	Vieiro Iglesias, Maria del Pilar		pilar.vieiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia está dirixida á especialización no tratamento das dificultades de lectura, escritura e cálculo, ou dominio da lingua escrita en xeral. Está dirixido a dotar ao alumnado dos coñecementos e habilidades necesarias para aplicar os criterios axeitados na identificación, avaliación, diagnóstico e intervención logopédica en nenos, mozos e adultos con trastornos da linguaxe escrita, tanto no ámbito educativo como clínico.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Conocer los procesos basicos de lecto-escritura	A4 A5 A8 A9 A11 A12 A13 A14 A15 A21 A22 A30	B1 B2 B3 B8 B9 B10
Evaluar los procesos de lecto-escritura	A4 A5 A8 A9 A11 A12 A13	B1 B2 B3 B18 B20 B21	

Detectar las principales dificultades en el aprendizaje y desarrollo de la lectura	A4 A5 A8 A9 A11 A12 A13 A21 A22		
Diseñar tareas de intervención funcional de los procesos de lecto-escritura	A4 A5 A9 A11 A12 A13 A14 A15 A21 A22 A30	B1 B2 B3 B8 B9 B10 B13 B18 B20 B21	C3 C4 C6 C7
Conocer los principales programas de intervención en dificultades de lecto-escritura	A11 A12 A13	B13	C3 C4 C6 C7
Conocer las principales dificultades en la adquisición del cálculo matemático	A4 A5 A8 A9 A11 A12 A13 A14 A15 A21 A22 A30		
Evaluar las distintas dificultades de aprendizaje en operaciones matemáticas	A8 A9 A12		
Diseñar pautas de intervención en sujetos con discalculia	A15 A21	B8 B9 B10 B13 B20 B21	
Uso y conocimiento de las TIC en DAL y DAE			C6 C7

Contidos	
Temas	Subtemas

T1 PROCESOS PSICOLÓXICOS BÁSICOS EN LECTURA	PERCEPTIVOS LÉXICOS MO,
T2. COMPRENSIÓN LECTORA	ESTRATEGIAS DIFICULTADES
T3. DIFICULTADES DE APRENDIZAJE EN LECTURA	DISLEXIA RETRASO LECTOR
T4. PROCESOS PSICOLÓXICOS BÁSICOS EN ESCRITURA	ESCRITURA REPRODUCTIVA ESCRITURA PRODUCTIVA
T5. DIFICULTADES DE APRENDIZAJE EN ESCRITURA	DISGRAFÍA RETRASO ESCRITOR
T6. DISCALCULIA	DIFICULTADES NO CÁLCULO DIF. NA COMPRENSIÓN DE ENUNCIADOS MATEMÁTICOS

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A4 A5 A8 A9 B1 B8 C3 C6	16	32	48
Presentación oral	A14 B2 B3 B8 B9 B18 B20 B21 C4 C7	1	3	4
Proba mixta	A15 B1 B2 B8 B9 B10 B13 C3 C4 C6	1	6	7
Lecturas	A14	2	5	7
Obradoiro	A30	10	25	35
Portafolios do alumno	A11 A12 A13 A21 A22 B10 B13 C3 C4 C6	12	30	42
Atención personalizada		7	0	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	PRESENTACIÓN DOS CONTIDOS. APOYARASE CON POWER POINT
Presentación oral	PRESENTACIÓN ORAL DUNHA PROPOSTA DE INTERVENCIÓN
Proba mixta	PRUEBA TEÓRICO PRÁCTICA DOS CONTIDOS DA MATERIA
Lecturas	LECTURAS DE APOIO ÁS PRÁCTICAS E ÁS SESIÓNS MAXISTRAIS
Obradoiro	TALLER PRÁCTICO POR UN PREEFESIONAL
Portafolios do alumno	O ALUMNADO PRESENTARÁ UN PORTAFOLIOS COAS ACTIVIDADES DAS CLASES INTERACTIVAS DE MODO GRUPAL

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Presentación oral	O PROFESORADO GUIARÁ E SUPERVISARÁ O TRABALLO INDIVIDUAL E GRUPAL DO ALUMANDO
Sesión maxistral	ATENDERÁ AS DÚBIDAS XURDIDAS

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Presentación oral	A14 B2 B3 B8 B9 B18 B20 B21 C4 C7	ELABORACIÓN DUNHA PROPOSTA DE INTERVENCIÓN, PRESENTACIÓN E DEFENSA DA MESMA	20
Portafolios do alumno	A11 A12 A13 A21 A22 B10 B13 C3 C4 C6	PORTAFOLIOS COAS ACTIVIDADES PRÁCTICAS REALIZADAS NAS CLASES INTERACTIVAS	10
Proba mixta	A15 B1 B2 B8 B9 B10 B13 C3 C4 C6	EXAMEN TEÓRICO-PRÁCTICO TIPO TEST, 4 ALTERNATIVAS DE RESPOSTA. CADA ERRO SUPORÁ UN -,33	70

Observacións avaliación

ALUMNADO DE 1ª MATRÍCULA (1ª e 2ª convocatoria) Observacións relevantes para a 1ª e 2ª oportunidade:

Para poder aprobar a materia o alumnado deberá superar cada unha das probas de avaliación. En caso de ter un NP en algunha das probas avaliativas a calificación final será de non presentado/a (a partir de agora NP).

Tendo en conta o carácter presencial do título, será necesario ter acreditada unha asistencia de polo menos o 80% , pero se por causa sobrevida e xustificada o alumnado non asiste ao 80% deberanse entregar as tarefas de avaliación (portafolios e proposta de intervención) de xeito individual e por escrito ademais de realizar a proba mixta seguindo os criterios de avaliación expostos

Todos os aspectos relacionados con ?dispensa académica? , ?dedicación al estudio? , ?permanencia? y ?fraude académico ? se regirán de acordo con la normativa académica vixente da UDC.?

Non obstante compre recordar que o alumnado con dispensa académica deberá entregar as tarefas portafolios e proposta de intervención de xeito individual e por escrito ademais de realizar a proba mixta seguindo os criterios de avaliación expostos .

Como materia english friendly adaptaranse as tarefas e contidos ao inglés. Os criterios de avaliación serán os mesmos que para o resto do alumnado (portafolios referente a recensión de lecturas científicas, proposta de intervención e proba mixta).

ALUMNADO DE 2ª MATRÍCULA E SEGUINTE

O alumnado que non sexa de 1ª matrícula pode optar por presentarse so a proba mixta sempre e cando xustifique que por solapamento horario non pode asistir as clases expositivas e interactivas. O valor da proba mixta supora o 100% da súa cualificación

OPORTUNIDADE ADIANTADA

O valor da proba mixta supora o 100% da súa cualificación

Os Describir para la oportunidad adelantada l os criterios y actividades de evaluación y su peso en la evaluación global.

"Arealización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario".

Fontes de información

Bibliografía básica	- VIEIRO, P. (2007). Psicopedagogía de la Escritura. PIRÁMIDE - José Orrantía Rodríguez, David Múñez Méndez, Santiago Vicente Martín, Lieven Verschaffel, Javier Ros (2014). o Processing of situational information in story Problem texts An Analysis from On-Line Measures: an analysis from on-line measures. The Spanish journal of psychology, ISSN 1138-7416, Vol. 17, 2014, págs. 1-14 - VIEIRO, P.; PERALBO, M. Y GARCÍA, J.A. (1997). PROCESOS DE ADQUISICIÓN Y PRODUCCIÓN DE LA LECTO-ESCRITURA. APRENDIZAJE VISOR - José Orrantía Rodríguez, David Múñez Méndez, María Fernández, Laura Matilla (2012). o Resolución de problemas aritméticos: conocimiento conceptual y nivel de competencia en matemáticas. Aula abierta, ISSN 0210-2773, Vol. 40, Nº 3, 2012, págs. 23-32 - VIEIRO, P Y GÓMEZ, I (2004). Psicología de la Lectura. PEARSON Conforme se vayan impartiendo los temas se proporcionarán fuentes complementarias.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Procesos psicolóxicos básicos/652G04002

Psicoloxía do desenvolvemento da linguaxe/652G04007

Intervención logopédica nos trastornos da linguaxe/652G04034

Desenvolvemento cognitivo, social e da personalidade/652G04031

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Materia English Friendly

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías